

WARTOŚCI W MUZYCE

Muzyka współczesna – teatr – media

TOM 6

NR 3206

WARTOŚCI W MUZYCE

Muzyka współczesna – teatr – media

TOM 6

pod redakcją
Jadwigi Uchyły-Zroski

Redaktor serii: Muzyka
Krystyna Turek

Recenzent
Irena Chyła-Szypułowa

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library

www.cceol.com

Spis treści

Wprowadzenie (Jadwiga Uchyła-Zroski) | 9

Część I

Studia i rozprawy teoretyczne o muzyce i mediach we współczesności

Jolanta Szulakowska-Kulawik: Polski postmodernizm muzyczny — ogląd kontradykcyjny.
Twórczość Wiesława Cieniały i Andrzeja Dziadka *Fale i dzwony — la change est la nature* | 15

Bogumiła Mika: Cytat muzyczny jako sposób komunikowania między współczesnym kompozytorem a odbiorcą | 39

Adriana Barska: „Iść po śladzie” czy „w poszukiwaniu śladu”? Problem autora-twórcy w kontekście rozważań Igora Strawieńskiego | 50

Joanna Schiller-Rydzewska: Muzyka elektroniczna Marka Czerniewicza — technologia w służbie duchowego przesłania | 59

Joanna Schiller-Rydzewska: Inwariantność modelu struktury życia twórcy autorstwa Mieczysława Tomaszewskiego w perspektywie życia i twórczości Augustyna Blocha | 72

Rafał Ciesielski: O pożytkach płynących z obecności jazzu w kulturze polskiej | 85

Karol Medňanský: Znaczenie liczb w kantacie Jana Sebastiana Bacha *Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit (Actus tragicus)* BWV 106 | 102

Janusz Morbitzer: Medialność człowieka ery cyfrowej | 117

Część II

Praktyka wykonawcza w teorii i działaniach artystycznych

- Bogdan Gola: Magia dźwięku i magia obrazu — wieczór w operze | 133
- Agnieszka Kopińska: Uniwersum fortepianu w muzyce współczesnej — refleksja aksjologiczna | 143
- Małgorzata Kaniowska: „Stary” czas w „nowej” muzyce — z zapisków dyrygenta | 156
- Łucja Nowak: W poszukiwaniu wyrazowych wartości słowno-muzycznych na przykładzie współczesnego utworu chóralnego *Lacrimosa* Mindaugasa Urbaitisa | 170
- Joanna Glenc: Śląska pieśń ludowa *Już tu nocka* na 4-głosowy chór mieszany *a cappella* w opracowaniu artystycznym Jacka Glenca — tradycja i nowoczesność | 185
- Danuta Zoń-Ciuk: Ryszard Gabryś — twórczość kompozytorska a asocjacje z ziemią cieszyńską | 196
- Urszula Mizia: „Witold Lutosławski — kolory muzyki, kolory życia”. Międzynarodowy projekt Bielskiego Towarzystwa Muzycznego z partnerskim udziałem Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego | 208
- Aleksandra Zeman: Interdyscyplinarne koncerty Chóru „Gloriam Dei” w ramach Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Bielsku-Białej w latach 2010—2013 | 220

Część III

Muzyka i teatr jako źródło wartości w edukacji artystycznej

- Jadwiga Uchyła-Zroski: Kultura ludowa źródłem ponadczasowych wartości — refleksje w świetle obchodów Roku Kolbergowskiego | 235
- Anna Waluga: Kształcenie poczucia rytmu w programach współczesnych systemów wychowania muzycznego | 248
- Marzenna Magda-Adamowicz: Muzyka a wyobraźnia dziecka przedszkolnego — kontekst teoretyczny | 270
- Lesya Lemekh: Метафора как возможный метод интерпретации (на материале солоспива Василя Барвинского на слова Тараса Шевченко *Ой люли, люли*). [Metafora jako metoda interpretacji — na przykładzie pieśni Wasilija Barwińskiego do słów Tarasa Szewczenki *Oh luli, luli*] | 284
- Ewa Kumik: Sukcesy i niepowodzenia w kształceniu muzycznym w ocenie studentów Akademii Muzycznej w Łodzi | 290
- Grażyna Durlow: Niepełnosprawność we współczesności a rola muzyki | 301

Magdalena Micherda: Scena Lalek „Bajka” w Czeskim Cieszynie jako znaczący ośrodek upowszechniania kultury | 318

Natalia Kubiak: Gdzie *Babroszki lecą w kosmos?* Cele edukacyjne teatrów prywatnych w Polsce w latach 2009—2012 | 331

Wykaz Autorów i ich publikacji w tomach 1—6 | 337

Wprowadzenie

Obecnie, biorąc pod uwagę rozwój cywilizacji, nie można zamknąć sztuki współczesnej w jednolitych formułach czy stałych granicach wypowiedzi artystycznej. Sztuka poprzez dzieła artystów reaguje na ogromny potencjał możliwości i zagrożenia otaczającego świata. Z jednej strony jest kształtowana pod wpływem współczesnych trendów artystycznych, bogatego, szeroko rozumianego języka, z drugiej — dynamicznych zmian współczesności i ciągłych pogoni za tym, co nowe. Artyści dla swoich poszukiwań twórczych znajdują różne środki wyrazu, nowy materiał dźwiękowy i tematykę, by zaistnieć na „arenie artystycznej”. Jak twierdzi Irena Wojnar, „sztuka włączyła się w poszukiwania odpowiedzi na pytanie, kim jest człowiek, jaka jest prawda o człowieku, ukryta pod wielowarstwowymi pozorami. Równowaga między dążeniem do naśladowania a kreowania została zachwiana na korzyść tej ostatniej”¹. Sztuka współczesna ma swoisty język wypowiedzi, różnorodność formy i treść przekazu. Ryszard Solik wskazuje: „Sztuki nie można wyłączyć z tej sfery wpływów. Czegokolwiek byśmy nie mówili o specyficznej naturze przedmiotu artystycznego, o jego rzekomej nieuchwytności dla pojęciowych konkretyzacji, nie ma takiej możliwości. Język sztuki za każdym razem współokreśla i konstytuuje tożsamość dzieła”². Współczesny odbiorca sztuki zaskakiwany wielością wypowiedzi artystycznej jej twórców nieraz błądzi myślami, by ją zrozumieć i na swój sposób przeżyć. Henri van Lier wskazuje: „Dwóch rzeczy trzeba, żeby dana sztuka była zrozumiana: pewnego pojmowania sztuki w ogóle oraz pewnego oswojenia

¹ I. W o j n a r: *Trzy wymiary estetycznej samowiedzy człowieka. XXV lat pedagogiki kultury*. Cieszyn 1998, s. 43.

² R. S o l i k: *Sztuka jako interpretacja. Z problemów dyskursu artystycznego*. Katowice 2012, s. 165.

z właściwym epoce sposobem wyrażania”³. Uczestnictwo w kulturze jest źródłem nabywania wiedzy i doświadczania sztuki przez każdego człowieka. Miejscami tymi są sale koncertowe, teatry, media i środki masowego przekazu oraz mądrze realizowana edukacja artystyczna przez muzykę w szkolnych, pozaszkolnych i akademickich placówkach.

Tom szósty *Wartości w muzyce* z podtytułem *Muzyka współczesna — teatr — media* dopełnia myślenie o wartościach w muzyce zaprezentowane w poprzednich pięciu tomach. Wzorem poprzednich tomów publikacja ta składa się z trzech części. Pierwsza z nich to zbiór teoretycznych rozważań dotyczących sztuki i mediów, druga dotyczy doświadczania sztuki, jej wymiaru praktycznego (na estradzie, w operze, teatrze, podczas eliminacji festiwalowych czy podczas konkursów); z kolei trzecia część ma — jak w opublikowanych — wymiar edukacyjny.

Omawiane wartości muzyki są próbą ukazania ich obecności we współczesnych dziełach muzyki, operze, sztukach teatralnych. Publikacja ta jest bogata w treści poznawcze, uwagi wykonawcze dotyczące muzyki współczesnej, ale także zawiera rozważania o muzyce poprzednich epok z perspektywy współczesności. Porusza problem obecności muzyki w życiu człowieka zdrowego, jak również dotkniętego niepełnosprawnością.

Część I *Studia i rozprawy teoretyczne o muzyce i mediach we współczesności* zawiera osiem tekstów. Jolanta Szulakowska-Kulawik w dyskursie na temat polskiego postmodernizmu analizuje twórczość dwóch współczesnych kompozytorów: Wiesława Cieniały i Andrzeja Dziadka. Omawia ich poglądy estetyczne oraz dokonuje analizy wybranych utworów. Zagadnienie cytatu muzycznego jako sposobu komunikowania się kompozytora i odbiorcy podejmuje Bogumiła Mika. Wskazuje, że cytat muzyczny kompozytora współczesnego jest wykorzystany w konkretnych celach wyrazowo-znaczeniowych. Tekst Adrian Barskiej poświęcony został problemowi współczesnego artysty-twórcy w poglądach Igora Strawińskiego. Autorka analizuje między innymi: zależności twórcy i artysty, gustu i preferencji artystycznych, miejsca i roli krytyków muzycznych. Dwa teksty Joanny Schiller-Rydzewskiej mówią o twórczości kompozytorów współczesnych: Marka Czerniewicza oraz Augustyna Blocha, są próbą refleksji nad problemem technologii muzyki współczesnej w służbie duchowego posłannictwa kompozytora. Tekst Rafała Ciesielskiego mówi o korzyściach płynących z obecności jazzu w kulturze polskiej. Ciekawą analizę formalną kantaty Jana Sebastiana Bacha *Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit (Actus tragicus)* BWV 106 w kontekście liczb i struktur matematycznych prezentuje Karol Medňanský. Ostatni tekst części pierwszej stanowi wypowiedź Janusza Morbitzera na temat

³ H. van Lier: *Demokratyczny zasięg sztuki współczesnej*. W: I d e m: *Nowy wiek*. Tłum. R. G o m u l i c k i. Warszawa 1970, s. 225. Zob. M. G o ł a s z e w s k a: *Kultura estetyczna*. Warszawa 1979, s. 81.

medialności człowieka ery cyfrowej. Wskazuje, że współczesny człowiek żyje w świecie mediów elektronicznych, stosuje je również każdy współczesny kompozytor, ale i wielu przedstawicieli innych profesji zawodowych. Autor definiuje nowe pojęcie medialności.

Część II, zatytułowana *Praktyka wykonawcza w teorii i działaniach artystycznych*, zawiera również osiem tekstów. Pierwszy, autorstwa Bogdana Goli, dotyczy magii dźwięku i obrazu na przykładzie spektakli operowych. Swe rozważania autor snuje w kontekście bogatych doświadczeń artystycznych, tj. zrealizowanych 27 sezonów artystycznych na stanowisku dyrektora Chóru Teatru Wielkiego — Opery Narodowej w Warszawie. Dowodzi, że dzieło operowe powstaje dzięki połączeniu różnych warstw znaczeniowych sztuki. Uniwersum fortepianu w muzyce współczesnej w kontekście refleksji aksjologicznych przytacza Agnieszka Kopińska. Kolejne cztery teksty mówią o praktyce dyrygenckiej w realizacji dzieł muzycznych. Bogata interpretacja teoretyczna zawarta została w artykule Małgorzaty Kaniowskiej, w którym autorka dowodzi, że właściwa interpretacja utworu musi współgrać z czasem powstania dzieła i wyrażać zamieszczone w partyturze treści muzyczne i ideowe. O interpretacji współczesnej muzyki litewskiej mówi Łucja Nowak na przykładzie utworu chóralnego *Lacrimosa* Mindaugasa Urbaitisa. Tradycja i nowoczesność stały się tematem artykułu Joanny Glenc w kontekście śląskiej pieśń ludowej *Już tu nocka* na 4-głosowy chór mieszany *a cappella* w opracowaniu artystycznym Jacka Glenca. Danuta Zoń-Ciuk analizuje twórczość współczesnego kompozytora Ryszarda Gabrysia i wskazuje na powiązania twórczości kompozytora z ziemią cieszyńską. Dwa kolejne teksty są przykładem upowszechniania muzyki współczesnej w środowisku społecznym. Urszula Mizia przytacza efekty działań międzynarodowego projektu Bielskiego Towarzystwa Muzycznego z partnerskim udziałem Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego pt. „Witold Lutosławski — kolory muzyki, kolory życia”. Natomiast Aleksandra Zeman w swoim artykule mówi o interdyscyplinarnych koncertach Chóru „Gloriam Dei” w ramach Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Bielsku-Białej, odbywającego się w latach 2010—2013.

W części III, zatytułowanej: *Muzyka i teatr jako źródło wartości w edukacji artystycznej*, znajduje się osiem tekstów. Pierwszy z nich, autorstwa Jadwigi Uchyły-Zroski, nawiązuje do tegorocznych obchodów Roku Kolbergowskiego oraz ukazuje miejsce folkloru we współczesności. Anna Waluga z kolei rozważa problem kształcenia poczucia rytmu młodzieży szkolnej i omawia wybrane programy edukacji muzycznej oparte na treściach folkloru muzycznego. O ważnej roli wyobraźni w kształceniu ogólnym i muzycznym dziecka wypowiada się Marzenna Magda-Adamowicz. Wyobraźnia ściśle związana jest z interpretacją muzyki wokalne. Stanowi jej wspólne połączenie w działaniach edukacyjnych i artystycznych. Na temat metafory jako sposobu interpretacji zawartych treści w pieśni Wasilija Barwińskiego wspomina Lesya Lemekh. Ewa Kumik z kolei

w świetle przeprowadzonych badań własnych na temat sukcesów i niepowodzeń w kształceniu muzycznym w ocenie studentów wskazuje na aktualność problematyki we współczesnej szkole wyższej. Muzyka w pedagogice specjalnej jest ważnym środkiem oddziaływań terapeutycznych i wychowawczych. Na podstawie przeprowadzonych badań własnych Grażyna Durlow dowodzi postawionej tezy. Magdalena Micherda opisuje działalność Sceny Lalek „Bajka” w Czeskim Cieszynie i udowadnia, że jest to znaczący ośrodek upowszechniania kultury polskiej. Podobny temat o roli teatrów prywatnych w Polsce w latach 2009—2012 podjęła aktorka i scenograf Natalia Kubiak, na przykładzie cyklu przedstawień teatralnych *Gdzie Babroszki lecą w kosmos?* Analizuje cele edukacyjne teatrów jako instytucji ważnych w realizacji edukacji artystycznej. Tom kończy *Wykaz Autorów i ich publikacji w tomach 1—6 „Wartości w muzyce”*.

* * *

Tom szósty jest doskonałą okazją, by spojrzeć na całość wielotomowej publikacji i dokonania piszących w niej autorów. Mam świadomość, że nasze wydawnictwo nie wyczerpało w pełni problemu, ale wskazało, że wraz z upływem czasu i zmian rzeczywistości kulturowej, społecznej, ekonomicznej zmianom ulegają także wartości w muzyce, zmienia się bowiem człowiek i jego oczekiwania wobec sztuki.

Dziękuję wszystkim Autorom polskim i zagranicznym za współudział w tworzeniu projektu naukowo-badawczego pt. „Wartości w muzyce”. Wdzięczna jestem za twórcze myśli, żmudne poszukiwania dotąd nieodkrytych znaczeń wartości w muzyce. Dziękuję bardzo serdecznie Pani Redaktor mgr Katarzynie Więckowskiej za trud redagowania sześciu tomów i wszelkie dobro. Ponadto kieruję słowa podziękowań do Pana mgr. Piotra Cirbusa, za pracę nad edycją tekstów nutowych, oraz do Pana prof. Aleksandra Ostrowskiego — za opracowanie graficzne wszystkich tomów.

Dziękuję Recenzentom za uwagi i sugestie merytoryczne do kolejnych tomów, a także Profesorom z różnych ośrodków naukowych w Polsce i poza granicami, którzy wspierali mnie, przekazując bezinteresowne i życzliwe opinie o kolejno publikowanych tomach, czyli: Panu prof. zw. dr. hab. Lechowi Mokrzejkiemu (UG), Panu prof. zw. dr. hab. Kazimierzowi Denkowi (UP im. Adama Mickiewicza), Pani prof. Irenie Medňanskiej (UP z Prešova), pedagogom AM ze Lwowa.

Mam nadzieję, że „Wartości w muzyce” zainteresują nauczycieli akademickich kierunków muzycznych, pedagogiczno-artystycznych, studentów, animatorów sztuki muzycznej i szeroko rozumianej kultury.

Jadwiga Uchyła-Zroski

Wykaz Autorów i ich publikacji w tomach 1–6

Adamczyk Agata

Gra zespołowa jako czytanie nut *a'vista* w procesie kształcenia studentów, T. 3, s. 162—169

Barska Adriana

„Iść po śladzie” czy „w poszukiwaniu śladu”? Problem autora-twórcy w kontekście rozważań Igora Strawińskiego, T. 6, s. 50—58

Bogdanowicz Ewa

Kształcenie studentów w zakresie terapii muzycznej — z doświadczeń własnych, T. 2, s. 181—186

[wspólnie z Grażyną Durlow] Rytmika w terapii dziecka, T. 4, s. 428—433

Burczyk Irena

Folklor dziecięcy, T. 4, s. 390—397

Cichy Daniel

Nowa muzyka — *terra incognita*? Refleksja na marginesie prowadzenia zajęć dydaktycznych z historii muzyki XX i XXI wieku, T. 2, s. 34—38

Szanując inność — Witold Szalonek, pedagog i wychowawca, T. 4, s. 42—53

Ciesielski Rafał

Dylematy aksjologiczne powszechnej edukacji muzycznej, T. 1, s. 47—56

Uczeń — kandydat na studia — student — absolwent edukacji muzycznej: postacie w labiryncie wartości. (Szkic do profilu aksjologicznego), T. 2, s. 24—33

O korzyściach płynących z obecności jazzu w kulturze polskiej, T. 6, s. 85—101

Darłak Grażyna

Inspiracje religijne w twórczości Józefa Świdra, T. 5, s. 85—99

Denek Kazimierz

Edukacja oparta o wartości, T. 2, s. 139—158

Drozd Roman Ireneusz

Podstawowe zagadnienia *sacrum* w muzyce, T. 5, s. 34—60

Dunikowska Bogumiła-Faustyna

Akt twórczy organisty w ramach liturgii Kościoła rzymskokatolickiego w kontekście wartości, T. 4, s. 205—219

Durlow Grażyna

[wspólnie z Ewą Bogdanowicz] Rytmika w terapii dziecka, T. 4, s. 428—433

Niepełnosprawność we współczesności a rola muzyki, T. 6, s. 301—317

Dymara Bronisława

Muzyczność poezji — podstawą rozwoju wrażliwości dziecka na dobro i piękno, T. 1, s. 57—67

Muzyka jako wartość osobista i społeczna, T. 3, s. 273—283

Rozwój kultury muzycznej dziecka, T. 4, s. 376—389

Dymon Mirosław

Wybrane aspekty kreatywności podczas interpretacji utworów muzycznych, T. 4, s. 348—360

Ograniczenia notacji muzycznej a interpretacja utworów, T. 5, s. 151—165

Fleyczuk (Pankiewicz) Krystyna

Problematyka pracy nad partyturą chóralną współczesnych kompozytorów lwowskich, T. 1, s. 104—112

Współpraca kompozytora i dyrygenta w procesie tworzenia interpretacji utworu muzycznego, T. 2, s. 119—124

Хорові твори *a capella* сучасних польських композиторів у репертуарі Хору студентів ЛНМА ім. М.В. Лисенка [Utworki chóralne *a cappella* polskich kompozytorów współczesnych w repertuarze Chóru Studentów Lwowskiej Akademii Muzycznej], T. 5, s. 239—244

Gola Bogdan

Magia dźwięku i magia obrazu — wieczór w operze, T. 6, s. 133—142

Górniok-Naglik Alina

Muzyka środkiem i wartością w rozwijaniu wyobraźni twórczej młodzieży licealnej, T. 1, s. 170—179

Aksjologiczny wymiar edukacji kulturalnej, T. 3, s. 237—247

Ryszard Gabryś — życie wypełnione muzyczną pasją. Rozmowy z kompozytorem, T. 4, s. 54—82

Glenc Jacek

Ekspresja — wynik współdziałania różnych elementów dzieła muzycznego. Analiza wybranych środków wyrazu artystycznego na podstawie autorskiego cyklu utworów pt. *Reflections — Preludes and Waltzes for Piano*, T. 3, s. 170—195

Zaśpiewajmy Mu wesolo! — autorski cykl 20 kołęd i pastorałek na chór mieszany i głosy solowe *a cappella* — analiza stylistyczna, T. 4, s. 220—232

Glenc Joanna

Literatura chóralna jako czynnik pogłębiający świadomość muzyczną chórzysty w zespole amatorskim, T. 3, s. 220—223

Cechy stylistyczne pieśni ludowych regionu pszczyńskiego w świetle zbiorów etnograficznych Mariana Cieśli, T. 4, s. 257—272

Problematyka tematyczno-stylistyczna oraz interpretacja w kompozycjach chóralnych Jacka Glenca, T. 5, s. 212—231

Śląska pieśń ludowa *Już tu nocka* na 4-głosowy chór mieszany *a cappella* w opracowaniu artystycznym Jacka Glenca — tradycja i nowoczesność, T. 6, s. 185—195

Hałat Marcin

Wybrane aspekty wykonawcze i interpretacyjne w wiolinistyce jazzowej i klasycznej, T. 3, s. 141—147

Henczel-Wróblewska Ligia

Działalność polskich artystów w upowszechnianiu edukacji i kultury polskiej we Włoszech na przełomie XX/XXI wieku, T. 3, s. 53—66

Hretczyn Roksana

Бароківі проєкції жанру сонати для скрипки соло в творчості Йоганна Себастьяна Баха і Георга Філіпа Телемана [Barokowe projekcje gatunku sonaty na skrzypce solo w twórczości Jana Sebastiana Bacha i Georga Philippa Telemanna], T. 4, s. 153—162

Jasińska-Żaba Magdalena

Wybór środków dydaktycznych w procesie kształtowania wrażliwości muzycznej pianisty, T. 2, s. 91—105

Jaśkowski Bartosz

„Nie każdy strach jest tremą, ale każda trema jest strachem”. Teoretyczne i praktyczne aspekty zagadnienia czynnych artystów, T. 5, s. 312—325

Kaniowska Małgorzata

„Stary” czas w „nowej” muzyce — z zapisków dyrygenta, T. 6, s. 156—169

Kataryńczuk-Mania Lidia

Odbiór utworu muzycznego przez dziecko przedszkolne, T. 1, s. 161—169

Muzyczny aspekt kształcenia nauczycieli wychowania przedszkolnego, T. 2, s. 220—226

Interpretacja piosenek Józefa Świdra w działaniach artystycznych dzieci przedszkolnych, T. 5, s. 278—296

Kędziora Sonia

Znaczenie muzyki w okresie prenatalnym, T. 4, s. 288—299

Kisiel Mirosław

Inspiracje pedagogiczno-artystyczne płaszczyzną kształtowania wartości estetycznych studentów pedagogiki w toku edukacji szkoły wyższej, T. 2, s. 187—196

Kopińska Agnieszka

Uniwersum fortepianu w muzyce współczesnej — refleksja aksjologiczna, T. 6, s. 143—155

Kubiak Natalia

Gdzie *Babroszki lecą w kosmos*? Cele edukacyjne teatrów prywatnych w Polsce w latach 2009—2012, T. 6, s. 331—335

Kudryniec’kij Sergij

Феномен коломийки в опції етномузикознавчих концепцій [Fenomen kołomyjki w etnomuzykologicznych koncepcjach], T. 4, s. 247—256

Kumik Ewa

Wartości niezbędne w kształtowaniu osobowości studenta — przyszłego nauczyciela szkoły muzycznej, T. 2, s. 169—180

Postawy rodzicielskie a osiągnięcia muzyczne uczniów, T. 3, s. 294—302

Szkoła muzyczna ważnym ośrodkiem życia kulturalnego, T. 4, s. 334—347

Kształcenie studentów akademii muzycznej do przyszłej pracy pedagogiczno-artystycznej, T. 5, s. 336—347

Sukcesy i niepowodzenia w kształceniu muzycznym w ocenie studentów Akademii Muzycznej w Łodzi, T. 6, s. 290—300

Lemekh Lesya

Метафора как возможный метод интерпретации (на материале солоспива Василя Барвинского на слова Тараса Шевченко *Ой люли, люли*) Metafora jako metoda interpretacji — na przykładzie pieśni Wasilija Barwińskiego do słów Tarasa Szewczenki *Oh luli, luli*], T. 6, s. 284—289

Lysenko-Diduła Tatiana

Lwowski dyrygent, kompozytor i pedagog profesor Adam Sołtys i jego uczniowie, T. 1, s. 113—120

Ławrowska Romualda

Kształtowanie kompetencji zawodowych studentów kierunków pedagogicznych poprzez aktywność muzyczną, T. 2, s. 197—211

Magda-Adamowicz Marzenna

Dziecko twórcze muzycznie, T. 4, s. 361—375

Muzyka a wyobraźnia dziecka przedszkolnego — kontekst teoretyczny, T. 6, s. 270—283

Maliszewska Agnieszka

„Msza akademicka” Stanisława Kwiatkowskiego, czyli o genezie i życiu scenicznym pewnej gdańskiej kompozycji, T. 1, s. 129—136

Medňanský Karol

Znaczenie liczb w kantacie Jana Sebastiana Bacha *Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit (Actus tragicus)* BWV 106, T. 6, s. 102—116

Michalski Andrzej

Ewolucja ideałów i celów wychowania w edukacji muzycznej XX wieku w Polsce, T. 4, s. 300—309

Uniwersalizm pojęć w nauczaniu instrumentacji studentów edukacji muzycznej, T. 5, s. 326—335

Micherda Magdalena

Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie jako znaczący ośrodek krzewienia kultury muzycznej na Zaolziu, T. 4, s. 320—333

Scena Lalek „Bajka” w Czeskim Cieszynie jako znaczący ośrodek upowszechniania kultury, T. 6, s. 318—330

Mika Bogumiła

Wartość muzyki a kompetencja muzyczna, T. 1, s. 13—23

Społeczne determinanty odbioru muzyki, T. 2, s. 13—23

„Nowość” i jej wartość w muzyce, czyli podążając tropem Dahlhausa..., T. 3, s. 67—79

„W kontekście muzycznych skandali”. Horyzont oczekiwań słuchaczy wobec wartości w muzyce, T. 4, s. 32—41

„Interpretacja rozumiejąca” wedle propozycji semiotyków muzyki, T. 5, s. 24—33

Cytat muzyczny jako sposób komunikowania między współczesnym kompozytorem a odbiorcą, T. 6, s. 39—49

Miśka Hubert

Zapomniane pieśni solowe Jana Szwertni, T. 3, s. 108—115

Kompozycje sceniczne Józefa Świdra w repertuarze Opery Śląskiej w Bytomiu, T. 5, s. 100—106

Mitas Andrzej W.

Muzykoterapia i biocybernetyka, T. 3, s. 303—313

Mizia Urszula

Funkcja i znaczenie ikonograficznego motywu wiolonczeli w kulturze Złotego Wieku na podstawie badań malarstwa holenderskiego XVII wieku, T. 3, s. 37—52

Transkrypcje wiolonczelowe utworów Fryderyka Chopina w niemieckim środowisku muzycznym, T. 4, s. 185—194

Interpretacja muzyki procesem twórczym instrumentalisty, T. 5, s. 139—150

„Witold Lutosławski — kolory muzyki, kolory życia”. Międzynarodowy projekt Bielskiego Towarzystwa Muzycznego z partnerskim udziałem Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego, T. 6, s. 208—219

Mojżysz Zenon

Rola analizy muzycznej w kształtowaniu osobowości przyszłych muzyków, T. 2, s. 39—48.

Opera *Cleofide* (1731) Johanna Adolfa Hassego źródłem refleksji naukowej i badawczej, T. 3, s. 26—36

Muzyczna działalność cieszyńskiej szkoły ewangelickiej w latach 1709—1730, T. 4, s. 163—172

Die Aufführung und Interpretation der älteren Musik — Vergangenheit und Gegenwart [Wykonawstwo i interpretacja muzyki dawnej — przeszłość i teraźniejszość], T. 5, s. 189—196

Morbitzer Janusz

Medialność człowieka ery cyfrowej, T. 6, s. 117—130

Nowak Łucja

W poszukiwaniu wyrazowych wartości słowno-muzycznych na przykładzie współczesnego utworu chóralnego *Lacrimosa* Mindaugasa Urbaitisa, T. 6, s. 170—184

Nowicka Joanna

Poszukiwanie brzmienia w kontekście nietypowej obsady orkiestrowej na przykładzie *I Koncertu organowego „Adalbertus”* Henryka Jana Batora, T. 5, s. 197—211

Orlow Tomasz

Wartości kulturowe w aspekcie rozwoju i przemian budownictwa organowego Śląska Cieszyńskiego, T. 3, s. 90—98

Improwizacja — sztuka spontaniczna, T. 4, s. 195—204

Interpretacja działań twórczych w improwizacji organowej — z badań własnych, T. 5, s. 166—188

Pankiewicz Krystyna, zob. Fleyczuk (Pankiewicz) Krystyna

Pieńkowski Witold

Spojrzenie na wartości w muzyce (fortepianowej) z perspektywy własnych doświadczeń edukacyjnych i estradowych, T. 2, s. 83—90

Pikała Anna

Psychopedagogiczne determinanty aktywności twórczej uczniów szkół ogólnokształcących, T. 5, s. 297—311

Poraj Grażyna

Rola muzykoterapii w profilaktyce i terapii dzieci przejawiających zachowania agresywne, T. 4, s. 406—427

Pyka Karol

Działalność artystyczna Orkiestry Reprezentacyjnej Akademii Górniczo-Hutniczej w latach 2001—2011, T. 4, s. 135—143

Rottermund Krzysztof

Utwory fletowe Johanna Wilhelma Gabrielskiego — ogólna charakterystyka oraz problem ich wartości i recepcji, T. 1, s. 121—128

Rymar Dariusz

Muzyka jako dialog ducha ze zmysłowością, T. 3, s. 15—25

Sacher Wiesława A.

Koncertowa aktywność nauczycieli akademickich a ich postawy wobec dziecięcej i młodzieżowej publiczności niepełnosprawnej, T. 1, s. 138—150

Schiller-Rychewska Joanna

Muzyka elektroniczna Marka Czerniewicza — technologia w służbie duchowego przesłania, T. 6, s. 59—71

Inwariantność modelu struktury życia twórcy autorstwa Mieczysława Tomaszewskiego w perspektywie życia i twórczości Augustyna Blocha, T. 6, s. 72—84

Sikora Jadwiga

Oddział Bielski Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w roku jubileuszowym 35-lecia działalności społecznej, T. 4, s. 125—134

Solik Ryszard

O doświadczeniu sztuk wizualnych w programie edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej, T. 2, s. 65—72

Powinowactwo sztuk w przestrzeni edukacji artystycznej, T. 3, s. 248—256

Nieuchronność interpretacji a doświadczenie sztuki, T. 5, s. 13—23

Suchanek Alojzy

Profesjogram dyrygenta zespołów muzycznych, T. 1, s. 91—96

Osobowość dyrygenta Lubomíra Mátle, Profesora Akademii Muzycznej im. Leoša Janáčka w Brnie — z doświadczeń własnych, T. 5, s. 245—249

Sutryk Waldemar

Kształtowanie osobowości dyrygenta w aspekcie techniki i środków wyrazu artystycznego, T. 2, s. 106—110

Nauczyciel akademicki i dyrygent jako badacz zagadnienia prozodii — istotnego elementu kształtowania ekspresji dzieła, T. 3, s. 196—211

IX symfonia Ludwiga van Beethovena w aspekcie problemów wykonawczych partii chóralnej, T. 4, s. 173—184

Szaradowska-Zamirska Ewa

Nowe media a odpowiedzialność jako kategoria aksjologiczna w edukacji estetycznej młodzieży, T. 1, s. 77—88

Szubertowska Elżbieta

Nauczyciel muzyki jako artysta, dydaktyk i społecznik, T. 3, s. 264—272

Kandydat na nauczyciela wobec muzyki artystycznej (z badań i doświadczeń), T. 4, s. 310—319

Szulakowska-Kulawik Jolanta

Muzyka i ogrody jako wzajemnie naświetlające się teksty kultury, T. 4, s. 17—31

Józef Świder — muzyka nostalgii — „prawo niepełni”, T. 5, s. 61—84

Polski postmodernizm muzyczny — ogląd kontradycyjny. Twórczość Wiesława Cieniały i Andrzeja Dziadka *Fale i dzwony — la change est la nature*, T. 6, s. 15—38

Szuścik Urszula

Forma plastyczna a forma muzyczna — z doświadczeń kształcenia plastycznego studentów wychowania muzycznego Instytutu Muzyki, T. 1, s. 180—184

Refleksyjność wartością edukacji przez sztukę, T. 2, s. 73—81

Edukacja plastyczna dzieci i studentów, T. 3, s. 257—263

Edukacja plastyczna — rozważania o wychowaniu ku sztuce, T. 4, s. 398—405

Szyndler Magdalena

Folklor muzyczny jako element wielopłaszczyznowego procesu edukacji muzycznej, T. 2, s. 57—64

Elementy problematyki związanej z archiwizacją i transkrypcją zebranego materiału muzycznego, T. 3, s. 116—121

Zaolziańskie instytucje kulturalne (po 1920 roku) i ich wpływ na kulturę ludową, T. 4, s. 144—150

Specyfika folkloru muzycznego Beskidu Śląskiego i jego przekształcenia we współczesności. Przykład Trójwsi, T. 5, s. 117—135

Ślusarz Aldona

Wybrane techniki wykonawcze w muzyce fletowej XX wieku, T. 3, s. 125—140

Tarasiewicz Bogumiła

Emisja głosu — warsztat nauczyciela czy coś więcej?, T. 2, s. 125—135

Tarchoń Radosław

Terapia muzyczna jako droga ku wartościom, T. 1, s. 151—160

Turek Krystyna

Wartości poznawcze śląskich pieśni ludowych, T. 1, s. 68—76

Folklor muzyczny w edukacji regionalnej (na przykładzie Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych „Wici” w Chorzowie), T. 2, s. 49—56

Jerzy Drozd — folklorysta cieszyński, T. 3, s. 99—107

Dziedzictwo kulturowe Śląska. Pieśń ludowa — jej wartości i przesłania, T. 5, s. 107—116

Uchyła-Zroski Jadwiga

Wprowadzenie, T. 1, s. 7—10; T. 2, s. 7—12; T. 3, s. 7—11; T. 4, s. 9—13; T. 5, s. 7—9; T. 6, s. 9—12

Rozumienie muzyki procesem wiodącym ku wartościom, T. 1, s. 24—34

Aktywność twórcza studentów a cele kształcenia pedagogiki. twórczości, T. 2, s. 159—168

Sztuka w edukacji jako estetyczny nurt wychowania, T. 3, s. 227—236

Muzyka w środowisku szkolnym dziecka, T. 4, s. 275—287

Język muzyczny relewantnym środkiem wyrażania muzyki, T. 5, s. 267—277

Kultura ludowa źródłem ponadczasowych wartości — refleksje w świetle obchodów Roku Kolbergowskiego, T. 6, s. 235—247

Waloszek Danuta

Estetyka sytuacji edukacyjnych, T. 1, s. 35—46

Waluga Anna

Kształcenie poczucia rytmu w programach współczesnych systemów wychowania muzycznego, T. 6, s. 248—269

Warchoń-Sobiesiak Maria

Etiuda jako istotna forma w nauczaniu gry na fortepianie, T. 3, s. 148—161

Orkiestra Filharmonii ROW — rybnicki fenomen muzyczny, T. 4, s. 93—107

Watoła Anna

Nauczyciel przedszkola w świetle potrzeb małego dziecka i kompetencji zawodowych — raport z badań, T. 2, s. 212—219

Wollman Lidia

Muzyka wczesnego dzieciństwa a przygotowanie zawodowe nauczyciela, T. 1, s. 192—200

Wprowadzanie dziecka w świat wartości (nie tylko muzycznych) a przygotowanie zawodowe nauczyciela, T. 3, s. 284—293

Wójcik Andrzej

Z raportu o amatorskim ruchu muzycznym w roku stulecia Związku Śląskich Kół Śpiewających, T. 4, s. 108—124

Zaranowicz Monika

Dzieło i odbiorca w teoretycznej myśli muzycznej Krzysztofa Pendereckiego, T. 3, s. 80—89

Zeman Aleksandra

Rola techniki dyrygenckiej w procesie kształtowania interpretacji utworu chóralnego w zespole amatorskim, T. 1, s. 97—103

Rola pedagoga akademickiego w kształtowaniu osobowości przyszłego dyrygenta Chóralnego. Wybrane zagadnienia, T. 2, s. 111—118

Komunikacja werbalna i niewerbalna między dyrygentem a chórem. Wybrane zagadnienia, T. 3, s. 212—219

Aktywność chóralna czynnikiem stymulującym rozwój kultury muzycznej mieszkańców Nawsia na Zaolziu, T. 4, s. 233—246

Zagadnienia wykonawcze i interpretacyjne wybranych utworów wokalnych Józefa Świdra, T. 5, s. 232—238

Interdyscyplinarne koncerty Chóru „Gloriam Dei” w ramach Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Bielsku-Białej w latach 2010—2013, T. 6, s. 220—232

Zoń-Ciuk Danuta

Specyfika zajęć umuzykalniających dla studentów kierunków pedagogicznych, T. 1, s. 185—191

Krzysztof Borzędowski — *in memoriam*, T. 4, s. 83—92

Ryszard Gabryś — twórczość kompozytorska a asocjacje z ziemią cieszyńską, T. 6, s. 196—207

Żupanski Marcin

Zespół Besquidians — tradycja i nowoczesność, T. 5, s. 250—266

Redaktor
Katarzyna Więckowska

Projektant okładki i stron działowych
Aleksander Ostrowski

Redaktor techniczny
Małgorzata Pleśniar

Łamanie
Edward Wilk

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISBN 978-83-8012-210-9

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-211-6

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 22,0 + 2 wklejki. Ark. wyd. 27,5.
Papier offset. kl. III, 90 g Cena 48 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław